

هه‌لێژاردنی ئەنجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراق 2025

له ٥ ی تشرینی دووه‌می ٢٠٢٥ هه‌وه

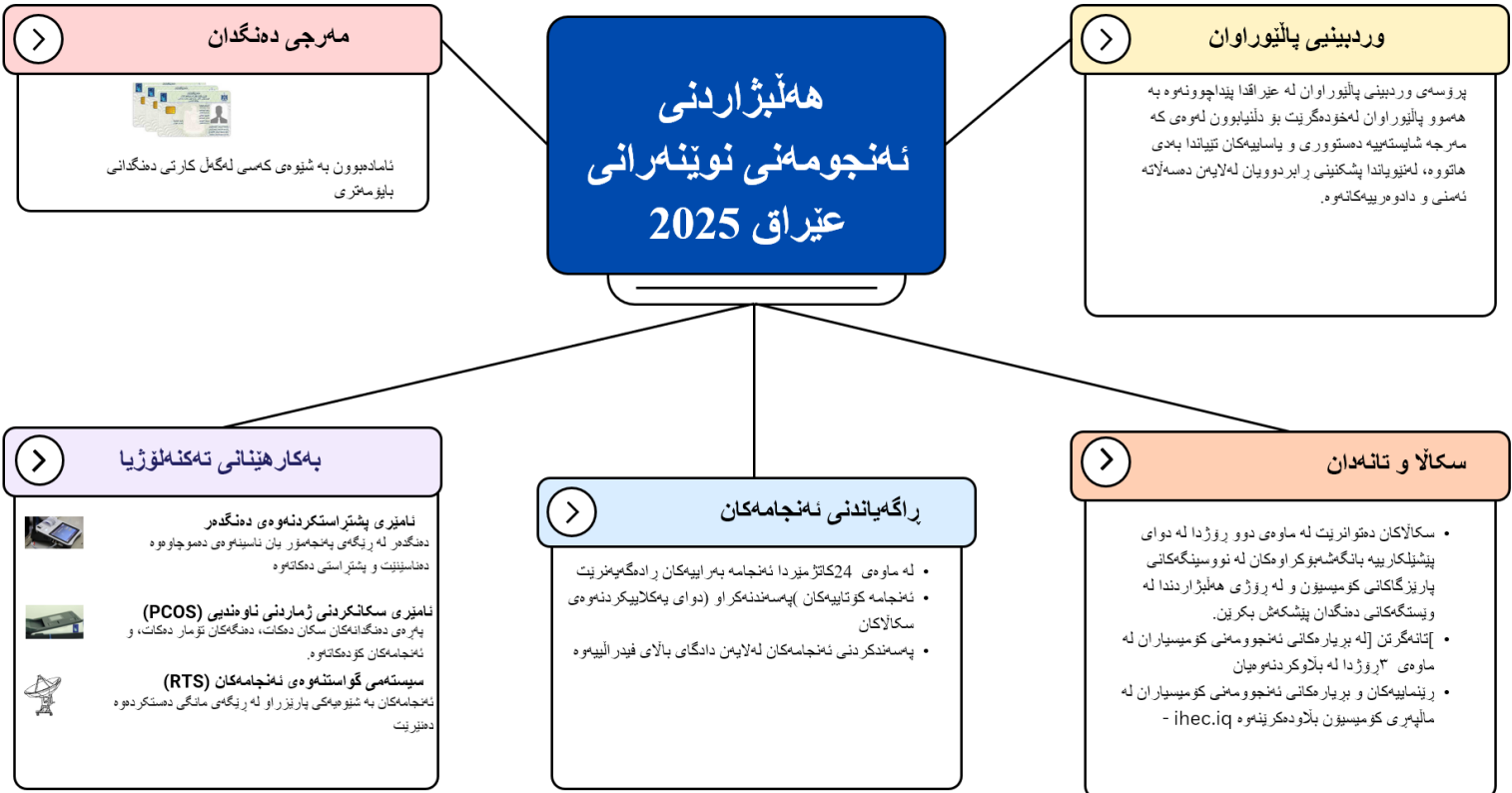
ئاماده‌کراوه له‌لایهن:

نووسینگهی هاوکاری هه‌لێژاردنه‌کانی یونامی، به هاوکاری له‌گه‌ڵ به‌شی راگه‌یانندی
کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لێژاردنه‌کان

ناوەڕۆک

1. هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراق بە ژمارە
2. پیشەکی
3. پرسیارە باوەکانی هەڵبژاردن
4. ژمارەکانی کاندیدەکان
5. چاودێریکردنی هەڵبژاردن
6. متمانەپێدان بە میدیا
7. چاودێریکردنی هەڵمەتی هەڵبژاردن
8. سکالا و تانەدان
9. ڕەفتارنامە بۆ لایەنە سیاسییەکان و بریکارەکانیان
10. هەنگاوەکانی دەنگدان
11. فۆرمەکانی هێڵکاری و پەرە دەنگدان

ئىنفوگرافىكى ھەلېژاردنى ئەنجومەنى نوپىنەرانى عىراق 2025

کۆی ژماره‌ی ویستگه‌کانی دهنگدان	کۆی ژماره‌ی ناوه‌نده‌کانی دهنگدان	کۆی ژماره‌ی دهنگدهران	ناوی پارێزگا
43,883			کۆی گشتی
2,183	435	1,041,092	ئهنبار
2,226	465	1,107,193	بابل
4,231	944	2,023,652	به‌غدا - که‌رخ
4,782	1,106	2,335,298	به‌غدا - ڕه‌سافه
3,207	558	1,620,212	به‌سره
2,212	527	1,099,439	زێقار
2,169	550	1,044,123	دیاله
1,684	344	805,269	دهوک
2,391	610	1,114,473	هه‌ولێر
1,352	265	666,052	که‌ربه‌لا
1,924	359	953,269	که‌رکووک
1,237	255	609,216	میسان
988	189	492,812	موسه‌ننا
1,661	361	824,690	نه‌جف
4,236	930	2,079,221	نه‌ینه‌وا
1,395	318	699,987	قادیسیه
1,872	406	889,270	سه‌لاحه‌دین
2,579	589	1,227,460	سلیمانی
1,554	328	771,563	واسیت

پیشہ کی

ہیڈآرڈنہ پەرلہمانیہکھی داهاتووی عیراق بریاره له 11 ی تشرینی دوومی 2025 بهریوهچیت، که ئهمهش شهشمین هیڈآرڈنی پەرلہمانییه له ولاتهکهدا لهوای پهسهندکردنی دهستووری سالی 2005 هیڈآرڈنهکان ههمو 329 ئهاندای ئهنجوومهنی نوینهران دیاری دهکن. دهنگدانی تاییهت له 9 ی تشرینی دوومی 2025 بو گروویه دیاریکراوهکان و هک هیزه ئهمنییهکان و ئاواره ناوخییهکان (IDPs) بهریوهدهچیت.

بهپی ماددهی 56 ی دهستووری عیراق، ئهنجوومهنی نوینهرانی نوئ دهییت چل و پینچ رۆژ پینش کۆتاییهاتی خولی پیشووی هیڈآرڈن، که له 8 ی کانوونی دوومی 2026 کۆتایی دیت، هیڈآرڈن دریت.

ئهنجوومهنی نوینهران دهسلاتی یاسادانانی نیشتمانی عیراقه، بهرپرسه له دهکردنی یاساکان، هیڈآرڈنی سهروک کۆمار، پهسهندکردنی بهرنامهی حکومهت و بوودجهی گشتی، و چاودیرکردنی دهسلاتی جیهجیکار. ماوهی خولی ئهنجوومهنهکه چوار ساله .

رۆلی نهتهوه یهکگرتووهکان چیه؟

نهتهوه یهکگرتووهکان له سالی 2004 هوه هاوبهشیکی سهرمکی بووه له پرۆسهکانی هیڈآرڈنی عیراقدا. بو هیڈآرڈنهکانی 2025، یونامی (UNAMI)، بهپی بریاری (2024) 2732 ی ئهنجوومهنی ئاسایش، راسپیردراوه بو پیشکەشکردنی راولێژ، پشتیوانی و هاوکاری تهکنیکی به حکومهتی عیراق، کۆمیسوونی بالای سهربهخوی هیڈآرڈنهکان (IHEC) و دامهزرارهکانی تری عیراقی بو دلیابوون له هیڈآرڈنێکی ئازاد و دادپهرومرانه، لهگهڵ بهشداریی تهواو، یهکسان، مانادار و سهلامهتی ژنان.

ماددهی 21 ی یاسای کۆمیسوونی بالای سهربهخوی هیڈآرڈنهکان (یاسای ژماره 31 ی سالی 2019) به تاییهتی رێگه به کۆمیسوون دهوات که داوای هاوکاری له نووسینگهی هاوکاری هیڈآرڈنهکانی یونامی بکات له قوناغهکانی ئامادهکاری و بهریوهبردنی هیڈآرڈنهکاندا.

کي بهر پر سه له ريكخستني هملېژاردنهكان؟

كوميسيوني بالاي سهر به خوي هملېژاردنهكان (IHEC) به پي دهستور راسپړدراوه كه سهر پر شتي هه موو چالاكيه كاني هملېژاردن له عيراقدا بكات بهر پر سياري تييه كاني كوميسيون بر يتين له:

- بهر يو هبردني توماري دهنگدهران و نو يكر دهنه وي
 - تومار كړدني پارتو سياسييهكان و ليسته كاني پاليوراوان
 - متمان به خشين (باوهر پيكر دن) ي چاو دي ران، ميدياكاران و بريكار ي پارتو سياسييهكان و پاليوراوان
 - بهر يو هبردني پر و سه ي دهنگان و جيا كړدنه وي دهنگهكان
 - چاره سهر كړدني سكالاكاني هملېژاردن
 - راگهيان دني نه نجامه سهر متاييهكان و نه نجامه كو تاييه په سهندكراوهكان .
- (نه نجامه كاني هملېژاردني نه نجو ومهني نوينه ران له لايه ن دادگاي بالاي فيدراليه وه په سهند دهكرين)

کي ده توانيت دهنگ بدات؟

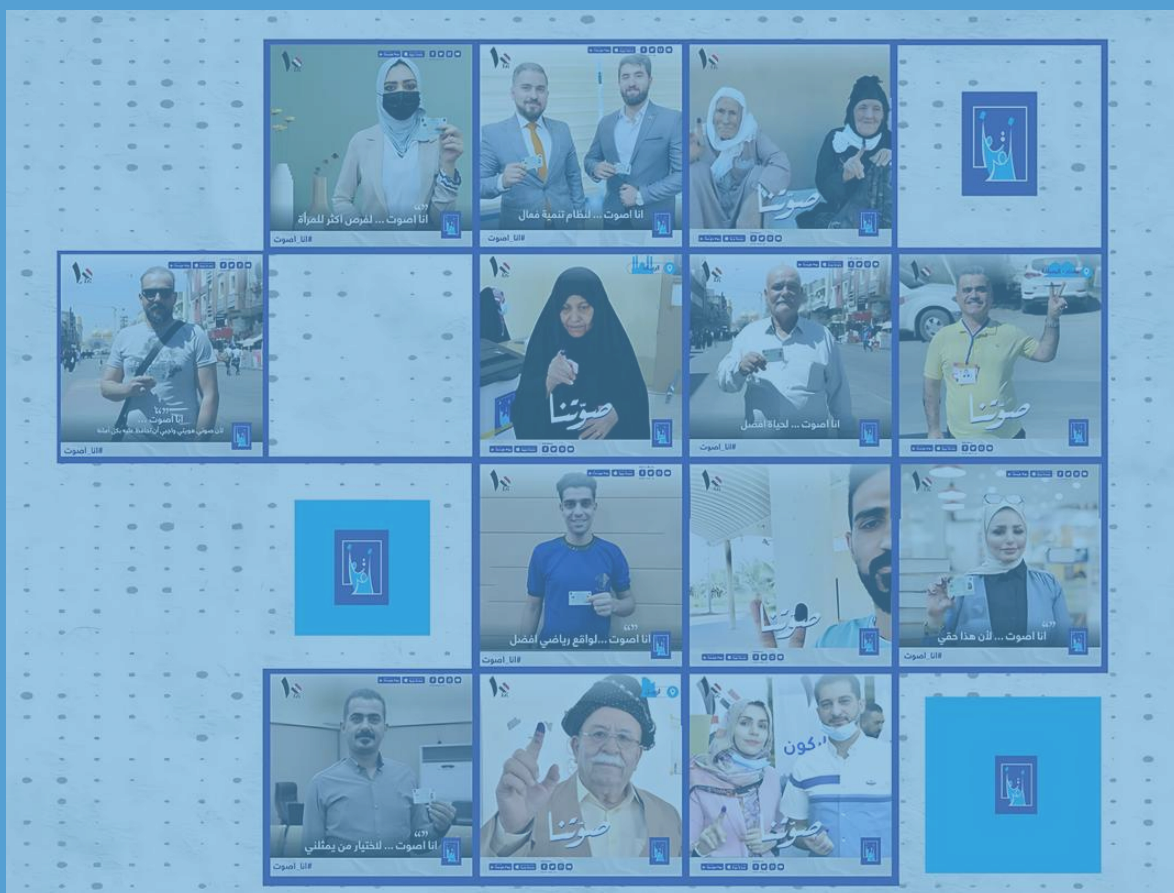
- هو كه سانه ي مافي دهنگان يان هه يه پيوسته:
- هاو لاتي عيراق ي بن و ته مه نيان له سالي هملېژاردندا 18 سال يان زياتر بيت.
 - له بنكه دراوه ي فهرمي كوميسيوندا به شيوه ي بايو مه تري تومار كرابن.
 - خاوهني كارت ي دهنگان ي بايو مه تري (BVC) كارا بن.

چه ند دهنگدر تومار كراون؟

كوي گشتي 21,404,291 دهنگدر به شيوه ي بايو مه تري تومار كراون، له كوي گشتي 28,079,889 دهنگدر ي شايسته له نيو دهنگدره تومار كراوهكاندا، 1,313,980 نه ندامي هيزه نه منييه كاني عيراقن و 26,538 كه سيش ناواري ناوخيپين (IDPs) هه ردو گروه ي له روي دهنگان ي تاييه ت له 9 ي تشريني دووه ي 2025 دهنگه كانيان دهنه ن.

چوارچێوهی دهستووری و ههلبژاردنی عێراق ریکارهکانی خوارهوه لهخۆدهگریت بۆ دنیابوون له گشتگیری و ههههجووری:

- نوێنهرایهتی ژنان: پێداویستییهکی دهستووری دنیایی دهتات که لانیکهه 25% ی ههموو کورسییهکانی پهڕلهمان بۆ ژنان بێت. لیستهکانی پارتیهکان دهبێت ریزبهندی پالێوراوهکانیان به جوړیک ریکبخهن که لانیکهه یهک ژن له دواى ههر سێ پیاویک دابنێن.
- پشکی کهمینهکان: کۆی گشتی 9 کورسی بۆ پیکهاتهکانی عێراق تهرخانهکراوه: مهسحیهکان (5)، ئیزدییهکان (1)، شهههک (1)، سابیه مهندایییهکان (1)، و کوردانی فهیلی (1). پێویست ناکات پیکهاتهکان پابهندن به پشکی 25% ی ژنان.

کۆی گشتی 329 کورسی ئهنجوومهنی نوینهران کۆیبرکی لهسهر دهکرت، که 320 کورسی ئاسایی بهسهر 18 بازنه ی پارێزگاکاندا دابهشکراون و 9 کورسیش بۆ پێکهاته کهمینهکان تهرخانکراون. یاسای ههلبژاردن و رێنماییهکانی پالێوراوان ئهم دابهشکارییهی خوارموهی کورسیهکان بۆ ههر بازنهیهک دابین دهکات:

کورسی پێکهاتهکان	کورسی گشتی	پارێزگا / بازنه ههلبژاردن
2 (مهسیحی، سابئی)	69	به غدا
3 (مهسیحی، شه بهک، ئیزی دی)	31	نهینهوا
	25	به سه ره
	19	زیقار
	18	سلیمانی
	17	بابل
	15	ئهنبار
1 (مهسیحی)	15	ههولێر
	14	دیاله
1 (مهسیحی)	12	که رکوک
	12	نهجهف
	12	سه لاهه دین
1 (مهسیحی)	11	دهوک
	11	قادیسه
	11	که ره به لا
1 (فهیلی)	11	واسیت
	10	میسان
	7	موسه نه نا
	320	کۆی گشتی

کورسیهکانی په یڕه دێدار به پێکهاتهکان له ناو یهک دموکراتی نیشتمانی به کهرتوووه که گشتی عێراق دهکرتێسه.

پاریزگا	کۆی کاندیده‌کان	نیر	می
ئهنبار	254	183	71
بابل	479	348	131
به‌غدا	2298	1587	711
به‌سره	571	408	163
زیقار	571	416	155
دیاله	358	252	106
دهوک	59	39	20
هه‌ولیر	108	71	37
که‌ر به‌لا	233	164	69
که‌ر کووک	251	175	76
میسان	141	104	37
موسه‌ننا	126	90	36
نه‌جف	312	227	85
نه‌ینه‌وا	1047	759	288
قادیسه	283	201	82
سه‌لا‌حه‌دین	296	216	80
سلیمانی	136	99	37
واسیت	246	176	70
کۆی گشتی	7,769	5,515	2,254

ژماره‌ی ئه‌و نامزده‌انه‌ی که له پهره‌ی ده‌نگداندا ده‌رده‌که‌ون. پڕۆسه‌ی لای‌بردن و دوباره‌ سه‌رجه‌م‌کردنی نامزده‌دان هه‌شتا به‌رده‌وامه‌.

چاودیری نیودہولہتی پرۆسهکانی ھەئبژاردن

- **مەرجهکانی متمانەپێدان:** تیمەکانی چاودیری نیودەولەتی، بە دەستە دیپلۆماسییە حکومییەکان و دامەزراوە ناحکومییەکانیشەو، دەبێت پەڕامەندی فەرمی لە دەسەلاتە پەڕوەندیدارەکان و مەبگەرن و لەلایەن کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکانەو متمانەیان پێدەریت (باوەرپێکراو بن) (بۆ چاودیریکردنی پرۆسەی ھەئبژاردن. کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان متمانە دەبەخشیتە تیمەکان نەک چاودیرانی تاکەکەسی.
- **رەفتارنامە:** چاودیرانی نیودەولەتی دەبێت پابەندبن بە رەفتارنامەیەک کە لەلایەن کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان دەرچوو، کە ماف و ئەرکەکانیان دیاری دەکات. چاودیران قەدەغەکراون دەستوەردان لە پرۆسەی ھەئبژاردنەکان یان تۆمارکردنی سکالا بکەن بەلام دەتوانن کێشەکان بۆ ستافی کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان راپۆرت بکەن بۆ گرتەبەری رێکاری گونجاو.
- ئەوانە ی ئارەزوومەندن دەتوانن فۆرمی 131 و 132 لە مآلپەری کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان دا بەزینن
 - فۆرمی 131: فۆرمی تۆمارکردنی تیم -زانپاری دەربارە ی تیمی چاودیری لەگەڵ خالی پەڕوەندی
 - فۆرمی 132: فۆرمی متمانەپێدانی چاودیران -ناوەکان لەگەڵ وردەکارییەکان (چاودیری نیودەولەتی، وەرگێر و پاسەوان).
- **پشتیوانی لۆجستی:** تیمە متمانەپێدراوەکانی چاودیری نیودەولەتی بەرپرسیارن لە دا بینکردنی تیچووی خوێان، لەوانە ئەوانە ی پەڕوەندییان بە راھینان، گواستەو، پەڕوەندیکردن و شوینی نیشتهجێبوونەو ھە یە. بۆ ئاسانکاری کاری چاودیرانی متمانەپێدراوی نیودەولەتی، رێگەیان پێدەریت وەرگێر و کارمەندانی ئەمنی ھاوئەلییان بکەن.
- **دوا وادە:** بەگۆیرە ی خشتە ی کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان، دوا وادە بۆ پێشکەشکردن 5 ی تشرینی دووھمی 2025-ھ.
- بۆ ووردەکاری زیاتر، سەردانی مآلپەری کۆمیسییۆنی بالای سەربەخۆی ھەئبژاردنەکان بکە <https://ihcq/37942/2025/09/> :

کۆدی رهوشتی چاودێرانی نیودهولهتی: ئهوهی پێویسته بکریت و ئهوهی پێویست نییه بکریت

1. چاودێریکردنی وردی پرۆسهی ههڵبژاردن و سهڕجهم قوناغهکانی.
2. پهیوهندیکردن به بهرپرسانی کۆمسیۆنی به‌لای سه‌ربه‌خۆی هه‌ڵبژاردنه‌کان (IHEC) بۆ به‌ده‌سته‌یه‌نایی زانیاری ته‌واو ده‌رباره‌ی پرۆسه‌ی هه‌ڵبژاردن.
3. پێشکه‌شکردنی راپۆرت به کۆمسیۆن ده‌رباره‌ی هه‌ر کێشه‌یه‌ک که له کاتی چاودێریکردندا ڕوو ده‌دات.
4. چوونه‌ژوورمه‌وه و ده‌رچوون له ناوهنده‌کانی ده‌نگدان به ئازادی به‌ی کاریه‌گری خسته‌نه سه‌ر به‌رپوه‌چوونی کارمه‌کان.
5. پێشکه‌شکردنی راپۆرتیه‌کی گه‌شتگیر ده‌رباره‌ی پرۆسه‌ی هه‌ڵبژاردن به تیمی چاودێرییه‌که‌م.
6. پابه‌ندبوون به یاسا و رێسا‌کانی ناو‌خۆیی کاریه‌گر که له‌لایه‌ن کۆمسیۆنی به‌لای سه‌ربه‌خۆی هه‌ڵبژاردنه‌کانه‌وه ده‌رچوون.
7. خۆبه‌دوورگرتن له هه‌لگرته‌ی چه‌ک یان هه‌لسوکه‌وت به شێوه‌یه‌کی نه‌شیاو یان دوژمنکارانه.
8. خۆبه‌دوورگرتن له پێشکه‌شکردنی هه‌ر جو‌ره پشتگیریه‌ک یان نیشاندانی لایه‌نگری به‌رامبه‌ر به هه‌ر پارته‌ی سیاسیه‌ی یان به‌ر‌ب‌ژ‌یر‌یک له هه‌ڵبژاردنه‌کاندا.
9. خۆبه‌دوورگرتن له وه‌رگرته‌ی دیاری یان خزمه‌ت‌گوزاری له هه‌ر پارته‌ی سیاسیه‌ی یان به‌ر‌ب‌ژ‌یر‌یک.
10. خۆبه‌دوورگرتن له ده‌ست‌پوه‌ردان به هه‌ر شێوه‌یه‌ک له چالاکییه‌کانی کۆمسیۆن، لایه‌نه سیاسیه‌کان، هاو‌و‌لاتیان، یان هه‌ر باب‌ه‌تیه‌کی سیاسیه‌ی له و‌لاتدا.
11. نه‌ج‌ام‌دانی کاره‌که‌م به شێوه‌یه‌کی ناشنایانه و رێزگرتن له رۆل و پێگه و ده‌سه‌لاتی کارمه‌دانی کۆمسیۆنی به‌لای سه‌ربه‌خۆی هه‌ڵبژاردنه‌کان سه‌باره‌ت به ده‌نگ‌دانه‌ی تۆمار‌کراو، ده‌نگ‌دانه‌ی به‌رپرسانی ئه‌م‌نی، و هه‌موو به‌شداربووانی هه‌ڵبژاردنه‌کان.
12. پابه‌ندبوونی توند به رێسا و رێنماییه‌ ده‌رچووه‌کانی کۆمسیۆنی به‌لای سه‌ربه‌خۆی هه‌ڵبژاردنه‌کان و جێبه‌جێکردنی ده‌ست‌به‌جێیان، له‌وانه‌ش هه‌ر داوا‌کارییه‌ک بۆ جێهێشتنی ناوچه یان شوێنیه‌کی دیاری‌کراو، یان رێگری لێکردن له چوونه‌ژوورمه‌وه‌ی، یان جێهێشتنی ویسته‌گی ده‌نگدان.
13. خۆبه‌دوورگرتن له ده‌ست‌پوه‌ردان له پرۆسه‌ی هه‌ڵبژاردن یان دروستکردنی ئاسته‌نگ بۆ.
14. هه‌لگرته‌ی نیشانه‌ی متمانه‌پێدان بۆ ناساندنی خۆم و هه‌ک چاودێرییه‌کی هه‌ڵبژاردن، پێشاندانی به‌روونی، و ناساندنی خۆم به کارمه‌دانی کۆمسیۆن له کاتی چوونه‌ ژوورمه‌وه بۆ ناوهنده‌کان و ویسته‌گه‌کانی ده‌نگدان یان هه‌ر بیناییه‌کی سه‌ر به کۆمسیۆن.
15. رێزگرتن له نه‌هێنی ده‌نگدان، که بریتیه‌ له نه‌چوونه ژوورمه‌وه‌ی که‌په‌ری ده‌نگدان.
16. خۆبه‌دوورگرتن له په‌یوه‌ندی‌کردن له‌گه‌ڵ ده‌نگ‌دانه‌ی بۆ دوورکه‌وته‌وه له کاریه‌گری خسته‌نه سه‌ر ب‌ژ‌ار‌ده‌کانیان بۆ ده‌نگدان.
17. دوورکه‌وته‌وه له هه‌ر هه‌ولێک بۆ دا‌بین‌کردنی هه‌ر به‌ل‌گه‌ یان زانیارییه‌ک بۆ به‌شداربووانی پرۆسه‌ی هه‌ڵبژاردن.
18. د‌ل‌ن‌یا‌بوون له‌وه‌ی که هه‌موو ئه‌و زانیارییه‌ی پێشکه‌ش‌یان ده‌که‌م له‌سه‌ر به‌ن‌ما‌ی سه‌ر‌چاوه‌یه‌کی راسته‌وخۆ و سه‌ر‌ه‌کییه و ده‌توان‌رێت پ‌ش‌تر‌است ب‌ک‌ری‌ته‌وه، و د‌ل‌ن‌یا‌بوون له‌ کۆ‌کرد‌نه‌وه و ر‌ی‌ک‌خ‌ست‌ن و ئاماده‌کردنی راپۆرتیه‌کی ڕوون، ر‌ی‌ک‌خ‌راو و ب‌ی‌ل‌ایه‌ن.
19. خۆبه‌دوورگرتن له ده‌رکردنی هه‌ر ر‌ا‌گ‌ه‌یان‌دن یان ل‌ی‌د‌وا‌ن‌یک ده‌رباره‌ی نه‌ج‌امی هه‌ڵبژاردنه‌کان پ‌ش‌ ر‌ا‌گ‌ه‌یان‌دنی نه‌ج‌امه‌ ف‌ه‌رمیه‌یه‌کان له‌لایه‌ن کۆمسیۆنی به‌لای سه‌ربه‌خۆی هه‌ڵبژاردنه‌کانه‌وه.

رۆلی چاودێرانی ناوخۆیی

له ههلبژاردنی ئهنجومهنی نوێنهراڤی عێراق ، چاودێرانی ناوخۆ رۆلێکی چارهنووسساز دهگێرن له بهرزکردنهوهی شهفافیهت و متمانهپێکراوی پرۆسهی ههلبژاردن. بهرپرسیاریهتییه سههرهکییهکانیان بریتین له:

- **چاودێریکردن:** چاودێران له وێستگهکانی دهنگدان چاودێری رێوشوونی ههلبژاردن دهکهن بۆ ئهوهی دانیان لهوهی که به شیوهیهکی دادپهروهرانه و بهپێی یاسا بهرپۆهدهچیت.
- **راپۆرتکردن:** ههر نارێکی و پێشیلکارییهکی پرۆسهی ههلبژاردن تۆمار دهکهن و بۆ رێکخراوهکانی خۆیان راپۆرتیان دهکهن.
- **ههڵسهنگاندن:** دواي ههلبژاردن، چاودێرانی ناوخۆ دهتوانن ههڵسهنگاندنێکی سهربهخۆ بۆ دادپهروهری و شهڕعهتی پرۆسهکه ئههجام بدهن.
- **متمانهی گشتی:** بوونیان دهتوانیت یارمهتیدهر بێت بۆ دانیاکردنهوهی دهنگدهران که ههلبژاردنهکه بیاڵهناوه بهرپۆهدهچیت، ئهمهش دهتوانیت متمانهی گشتی به پرۆسهی ههلبژاردن و ئههجامهکان زیاتر بکات.

تۆمارکردن:

ئهو گرووپه چاودێره ناوخۆییانه یان رێکخراوهکانی کۆمهڵگهی مهدهنی که ئارهزوومهند و شایستهن، دهتوانن تا ۱۰ رۆژ پێش ههلبژاردنهکان، ناوی خۆیان له نووسینگهکانی ههلبژاردنی پارێزگاکی کۆمیسێۆن (GEO) تۆمار بکهن. فۆرمی ناو تۆمارکردن و بهلگهنامه پێویستهکان له مالفهری IHEC بهردهسته - <https://ihec.iq/iraqi-parliament-elections-2025/>.

چاودێران ناتوانن سکالا تۆمار بکهن؛ بهلام دهتوانن ههر پێشیلکارییهک تۆمار بکهن و وهک پێشنیار له راپۆرتهکهیاندا بیخهنه روو.

مافی بریکار و چاودیران

- بریکارمکان و چاودیران دمتوانن له کاتی گهیشتنی کارمهندانی بنکهی دنگدان بچنه ناو بنککه و بمیننهو تا کوتاییهاتی پرۆسهی دنگدان، ههروهه پرۆسهکانی ژماردنی ئهلیکترۆنی و دهستی، جیاکردنهوه، پینچانهوه، و رادهستکردنی کههستهکان. رینگهیان پیدراوه کۆدی مۆرمکان و ژمارهی دنگدهران له دهفتیری تیبینییهکانیادا تۆمار بکهن و دمتوانن چاودیری ههموو پرۆسهکانی ناو ویستگهی دنگدان بکهن، جگه له کاتیک که دنگدهران له پشت پهردهی دنگدانهوه ههلبژاردنهکانیان دهکهن.
- له کاتی دنگدان رینگهیان پیدراوه له نیوان ویستگهکانی دنگدان لهناو ناوهندهکهدا هاتوچو بکهن. بهلام پینیهسته له کاتی پرۆسهی ژماردن و جیاکردنهوهی ئهلیکترۆنی و دهستیدا له یهک ویستگهی دنگدان بمیننهوه.
- ئهوان دمتوانن (سه‌پشکن (داتا لهسه‌ر فۆرمی یه‌کخستنهوهی ویستگهی دنگدان ژماره 41 تۆمار بکهن و واژوی بکهن، ههروهه فۆرمی راپۆرتی ئهنجامه‌کان ژماره 42 واژو بکهن.
- بریکارمکان و چاودیران دمتوانن شوین ئه‌و باره‌ه‌لگره بکهن که کههستهکانی دنگدان ده‌گوازیتهوه بۆ ناوهندی وهرگرتنی دنگه‌کان (VRC)، کۆگای نووسینگهی پارێزگا، یان ناوهندی وردبینی و راپۆرتکردن. به‌لام، رینگهیان پینادریت سواری هیچ ئۆتۆمییلیکی کۆمپیسیونی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لبژاردنه‌کان ببن.
- بریکارانی پارتیه سیاسییه‌کان یان هاوپه‌یمانی تیبیه‌کان مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه سکالا لای کۆمپیسیۆن تۆمار بکهن له رینگهی پرکردنهوهی فۆرمی سکالا ژماره 110، که لای ریکخه‌ری بنکهی دنگدان به‌رده‌سته. له‌کاتی‌دا چاودیران ناتوانن سکالای فهرمی تۆمار بکهن، دمتوانن تیبینییه‌کانیان له راپۆرتیه گشتیه‌کانیادا بۆ ئه‌و ریکخراوانه‌ی که نوینهرایه‌تیه‌یان ده‌کهن، تۆمار بکهن.
- بۆ ئاسانکاری کاری چاودیره نیوده‌وله‌تیه‌یه متمانه‌پیکراوه‌کان، دمتوانن وهرگیر و کارمندی ئه‌م‌نیان له‌گه‌لدا بیت.

متمانەپېدان بە میدیا

• متمانەپېدان بە میدیای ناوځوویی:

میدیا ناوځووییە تۆمارکراوهکان دەتوانن فۆرمی متمانەپېدان پېشکەش بە نووسینگەي هەلبژاردنی پارێزگانی کۆمسیۆن بکەن .

• متمانەپېدانی میدیا نیۆدەولەتیهکان

دەزگاکانی راگەیانندی نیۆدەولەتی دەتوانن فۆرمی متمانەپېدان پېشکەشی نووسینگەي نیشتمانی، فەرمانگەي هەلبژاردنەکانی هەریمی کوردستان بکەن بۆ جێبەجێکردن و پەسەندکردنی.

• دوا وادە:

بەگوێرەي خشتەي کۆمسیۆنی بالای سەربەخۆي هەلبژاردنەکان، دوا وادە بۆ پېشکەشکردن 5-ی تشرینی دووهمی 2025-ه.

چاودێریکردنی هەلمەتی هەلبژاردن

کۆمسیۆنی بالای سەربەخۆي هەلبژاردنەکان لیژنەیهکی ناوەندی چاودێری هەلمەتی هەلبژاردنەکانی دامەزراندوو بۆ سەرپەرشتیکردنی هەلمەتە سیاسییەکان لە ماوهي بانگەشەي هەلبژاردنەکان .سەرباری ئەم دەستە ناوەندییە، هەریەک لە نووسینگەکانی پارێزگاگان (GEO) لیژنەي لاوهکی تایبەت بە خۆیان هەیە بۆ چاودێریکردنی بانگەشەي هەلبژاردن، بۆ دڵنیابوون لەوهي کە هەموو چالاکییە سیاسییەکان بە وردی چاودێری دەکرین .ئەم رێکارانە گیراونهتەبەر بۆ پاراستنی پاکی (دەستپاکی (پروسیەي هەلبژاردن و دڵنیابوون لە پابەندبوون بە رێنماییەکانی بانگەشەي هەلبژاردن لە سەرتاسەري ولاتدا.

پرسیار: سکالای هه‌لێژاردن چیه؟

تۆمه‌ته‌کانی سه‌رپێچی هه‌لێژاردن و پێشیلکردنی یاسا، رێنماییه‌کان، یان رێساکان، رهنه‌ له ته‌واوی پرۆسه‌ی هه‌لێژاردندا سه‌ر هه‌لبه‌دن. ئه‌مانه له‌وانه‌یه په‌یوه‌ست بن به‌ بواره‌کانی وه‌ک تۆمارکردنی پالێوراوان و ده‌نگه‌ران، بانگه‌شه‌ی هه‌لێژاردن، ده‌نگدان، ژماردن و جیاکردنه‌وی ده‌نگه‌کان، یان راگه‌یه‌اندنی ئه‌نجامه سه‌ره‌تاییه‌کان. ئه‌و تاکه که‌س یان پارته سیاسیانه‌ی که مافی هه‌لێژاردنیان لێ زه‌وت کراوه، سنووردار کراوه، یان پێشیل کراوه، مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه سکالا بۆ قهره‌بووکردنه‌وه تۆمار بکه‌ن. مافی تۆمارکردنی سکالا دژی سه‌رپێچیه‌کانی هه‌لێژاردن و داواکردنی چاره‌سه‌ری یاسایی، توخمیکی سه‌ره‌کییه له پاراستنی بێگهردی هه‌لێژاردنه‌کان.

پرسیار: کێ ده‌توانێت سکالا تۆمار بکات؟

ده‌نگه‌رانی شایسته، بریکارانی پارته سیاسییه‌کان، هاوپه‌یمانی‌تییه‌کان، و پالێوراوان ده‌توانن سکالا تۆمار بکه‌ن. چاودێران رێگه‌یان پێ نادریت سکالا تۆمار بکه‌ن، به‌لام ده‌توانن راپۆرت پێشکesh به‌ رێکخراوه‌کانی خۆیان بکه‌ن، که ئه‌وانیش ئه‌گهر پێویست بکات، رهنه‌گه رێکاری زیاتر بگرنه‌بهر. هه‌ر پێشیلکارییه‌کی هه‌لێژاردن پێویسته له ماوه‌ی دوو رۆژدا له دوا‌ی ئه‌و پێشیلکارییه‌ی که گوايه کراوه راپۆرت بکریت.

ئایا کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لێژاردنه‌کان سکالاکاران له‌باره‌ی پریاره‌که ئاگادار ده‌کاته‌وه؟

بریاره‌کانی ئه‌نجومه‌نی کۆمسیاران له ماوه‌ی سێ رۆژدا له دوا‌ی ده‌رچوونیان له ماله‌ری کۆمسیۆنی بالای سه‌ربه‌خۆی هه‌لێژاردنه‌کان بلاوده‌کرینه‌وه.

پروژه‌ی تومارکردنی سکالا چیه؟

په‌یوسته راپورتیکی ورد، که ناوی سکالاکار و زانیاری په‌یوه‌ندیکردن و شروقه‌یه‌کی ته‌واوی پرووداوه‌که‌ی تیدابیت، به نووسراو پیشکesh بکریت. پیش روژی هه‌لبژاردن، سکالاکان ده‌توانریت له ریگه‌ی نووسینگه‌کانی پاریزگاکانی کومیسوون (GEOS) پیشکesh به کومیسوونی بالای سه‌ربه‌خوی هه‌لبژاردنه‌کان (IHEC) بکرین.

که‌ی که‌سیک ده‌توانریت سکالا پیشکesh بکات؟

سکالاکانی په‌یوه‌ست به ده‌نگدان و ژماردنی ده‌نگه‌کان له روژی هه‌لبژاردن، ده‌بیت له ماوه‌ی دوو روژدا پیشکesh بکرین، که له کاترمیری ده‌ستپیکردنی ده‌نگدانه‌وه ده‌ست پیده‌کات و له کوتایی روژی دواتری کارکردندا کوتایی دیت. سکالاکانی په‌یوه‌ست به بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردن ده‌توانریت له هر کاتیکدا له ریکه‌وتی پروودانی پیشیلکارپیه‌که‌وه تا کوتایی ماوه‌ی بانگه‌شه، پیشکesh بکرین.

سکالاکان چۆن مامه‌له‌یان له‌گه‌ل ده‌کریت؟

هه‌موو سکالاکان ئاراسته‌ی نووسینگه‌ی نیشتمانی کومیسوون (IHEC) ده‌کرین بۆ پیداجوونه‌وه و بریاردان له‌لایهن ئهنجومه‌نی کومیسیاران (BoC). سه‌باره‌ت به سکالاکانی روژی هه‌لبژاردن، لیژنه‌کانی پۆلینکردن—که پیکهاتوون له ئهندامیکی ئهنجومه‌نی کومیسیاران و کارمه‌ندانی به‌شی سکالا و تانه‌کانی نووسینگه‌ی نیشتمانی کومیسوون—دیاری ده‌کهن که ئایا سکالا که مه‌رجه شکلییه‌کانی تیدایه و ئایا ده‌کریت کاریگه‌ری له‌سه‌ر ژماردنی ده‌نگه‌کان هه‌بیت، وه‌ک له حاله‌ته‌کانی گومانی ساخته‌کاریدا. ئهم حاله‌تانه له کاتی چاره‌سه‌رکردندا (پیشینه‌ی بالایان پیده‌دریت).

چۆن تانه له بریارهکانی ئهنجومهنی کۆمیساریان (IHEC BoC) دهگیریت؟

- تانهگرتن له بریارهکانی ئهنجومهنی کۆمیساریان (BoC) دهتوانریت لای دهستهی دادوهیری ههلبژاردن (EJP) تۆمار بکړیت، که پیکدیت له سێ دادوهر. تانهکان دهبیت له ماوهی سێ رۆژدا له بلاوکردنهوهی بریارهکهی ئهنجومهنی کۆمیساریان (BoC) پێشکەش بکړین، یان له نووسینگهی نیشتمانی کۆمیسۆن، نووسینگهکانی پارێزگاكان (GEOs)، نووسینگهی ههریمی کوردستان (KREO)، یان راستهوخۆ به دهستهی دادوهیری ههلبژاردن (EJP).
- ئهنجومهنی کۆمیساریان (BoC) پێویسته له ماوهی ههوت رۆژدا له وهرگرتنی داواکاری و پرسیاران بهداتهوه که پهيوهستن به تانهکانهوه. دهستهی ئهو داواکاری و پرسیاران بهداتهوه که پهيوهستن به تانهکانهوه. دهستهی دادوهیری ههلبژاردن (EJP) دهبیت له ماوهی 10 رۆژدا له وهرگرتنی وهلامی ئهنجومهنی کۆمیساریان (BoC)، بریار لهسهر تانهکه بهدات.
- ئهو بریارانهی له لایهن دهستهی دادوهیری ههلبژاردن (EJP) دهردهچن، کۆتایی و پابهندکهرن.

بۆ زانیاری زیاتر:

<https://ihec.iq/complaints-and-appeals/>

هه‌ی مافی ئه‌وه‌ی هه‌یه‌ی سکالای تۆمار بکات؟

1. دهنگده‌ر
2. بریکاری حزبی سیاسی، هاو‌په‌یمانی یان کاندیدی تاکه‌که‌سی.
3. کاندید (مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه‌ی سکالای له‌ بنکه‌ی دهنگان تۆمار بکهن که کاندیده‌که‌ وه‌ک دهنگده‌ر ناوی هه‌یه‌).

چۆن سکالای له‌ رۆژی دهنگان پێشکەش بکری‌ت؟

سکالاکار ده‌توانی‌ت فۆرمی سکالای ژماره‌ 110 له‌ رێکخه‌ری بنکه‌ی دهنگان، نووسینگه‌ی پارێزگا (GEO)، یان نووسینگه‌ی نیشتمانی وه‌ر بگری‌ت. سکالاکه‌ ده‌بی‌ت له‌ ماوه‌ی 48 کاتژمێردا له‌ دوا‌ی داخستنی بنکه‌کانی دهنگان پێشکەش بکری‌ت.

فۆرمی سکالای پێویسته‌ ئه‌مانه‌ی خواره‌وه‌ له‌خۆبگری‌ت:

1. ناو و ناو‌نیشان و زانیاری په‌یوه‌ندیکردنی سکالاکار.
2. ناو و زانیاری په‌یوه‌ندیکردنی ئه‌و که‌سه‌ی سکالای له‌سه‌ر کراوه‌.
3. ورده‌کارییه‌کانی ئه‌و پێشیلکارییه‌ی که‌ گوا‌یه‌ کراوه‌، له‌وانه‌ رێکه‌وت و کات و شو‌ین و بارودۆخ.
4. ناو و زانیاری په‌یوه‌ندی هه‌ر شایه‌ت‌حالێک که‌ پشتگیری له‌ که‌یسی سکالاکه‌ ده‌کات (ئه‌گه‌ر هه‌بی‌ت).
5. هه‌ر به‌لگه‌نامه‌یه‌کی په‌یوه‌ندیدار یان به‌لگه‌یه‌کی تر که‌ پشتگیری له‌ سکالاکه‌ بکات.
6. واژۆی سکالاکار.
7. سکالاکان نه‌ین (پارێزراون). (سکالاکار پێویسته‌ فۆرمی سکالاکه‌ پر بکاته‌وه‌، له‌گه‌ڵ رێکه‌وت و واژۆ، مۆری بکات) یان بیخاته‌ زه‌رفی‌کی مۆر کراوه‌وه‌ (و پێشکەشی بکات).

پروسیه دنگدان ههنگاو به ههنگاو

#1

کارتی دنگدانی بایۆمتری (BVC)
پیشانی کارمندی ناساندنوه
(IO) بده، بۆ پشتر استکردنوهی
زانباریهکانت (وینکەش
دهگریتهوه).

#2

کارتی دنگدەرکه بهه ناو نامیری
پشتر استکردنوه. نامیرهکه کارتهکه
دهخوینیتوه و داتای دنگدەرکهکانت
پیشان دهدات.

#3

بۆ پشتر استکردنوهی پهنجهمۆر،
پهنجهمهکه لهسهه شاشهکه داپنی
بهو جۆرهی رینمایی دهگریت.

یان

پشتر استکردنوه له ریگهی
ناسینهوهی پروخسار

#4

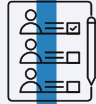
کارمندی ناسینهوه کۆدی QR ی
دنگدانهکه به نامیری
پشتر استکردنوهی دنگدەر
(VVD) سکان دهکات.

#5

دوای پشتر استکردنوه، کارتهکەت
و پهیرهی دنگدانهکه له کارمندی
پنڊهری پهیرهی دنگهکان
وههگرهوه.

#6

واژۆ یان پهنجهمۆری له تهنیش
ناوهکەت له لیستی دنگدهران بکه.

#7

برۆ بۆ کابینهی تایبەت بۆ دنگدان
بۆ نهوهی به نهینی دهنگت بدهیت.

هویری دنگدان لهم ههلبژاردنه
بهکارنایت.

#8

دانانی پهیرهی دنگدان له ناو نامیری
PCOS.

دانانی پهری دهنگدان له ناو ئامیری PCOS

01

دهنگدر پهری دهنگدانهكه دهخاته ناو PCOS بۆ ئهوهی له یهك كاتدا له ههردوو
لاوه سكان بكریت، دلنیاكر دئهوهی ئهوهی كه به دروستی دانراوه، پرووی
خوار موه دانراوه، بۆ پاراستنی نهینی دهنگهكان .

02

كۆدی QR پهری دهنگدانهكه دهخویندریتهوه و لهگهڵ لیستی كۆدهكانی QR كه
له لایهن VVD له ریگهی كهیلموه ههنارده دهكرین بۆ PCOS هاوتا دهكریت،
ئهمهش پشتراستی دهكاتوه كه دهنگدانهكه له لایهن VVD-وه پرۆسیسكراوه.

03

هیمای تیک لهسهر دهنگدانهكه دهخویندریتهوه و وهك دروست یان نادروست
دیاری دهكریت، پاشان ئهژمار دهكریت و جیا دهكریتهوه و دهنگهكان به شیوهیهکی
ئەلیكترونی دهژمێردریت.

04

دواى ئهوهی PCOS دهنگدانهكه سكان دهكات، دهنگدانهكه دهخاته ناو سندوقهكه،
دواتر پهيامی 'دهنگدان به سهركهوتویی درا' لهسهر شاشهكه دهردكهوینت.

بۆ پاراستنی ئاستیکی بهرزى پیشهیی و پابه‌ندبوون به ستاندهره دانێدانهراوه ئێودهولتهیهکان، ئه چالاکییهیهی که بریکارهکانی حهز به سیاسیهکان ئهجامی دهن، بهم بنهمایانهی خواره ریکدهخرن.

- پابه‌ندبوون به یاسا و ریساکان: ئه بریکارانهی که له لایهن کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان متمانه پێدراون پێویسته دان به یاسا رهواکانی عێراقدا بنن و له ههموو بارودۆخێکدا ریزیان لێبگر.
- وردی: پێویسته بریکارهکان راستگو و متمانه پێکراو بن.
- بابتهی بوون: بریکارهکان پێویسته پشت به ههڵسهنگاندنی گشتگیر و وردی ههموو بارودۆخهکان و راستیه پهیوهندیدارمهکان ببهستن له کاتی دیاریکردنی ئهجامهکانیان.
- سهر بهخۆی: پێویسته بریکارهکان به نازادی بریار بدن، بهی هیچ دهستور دان و کاریگهریهک، بهگوێهری سهرموری یاسا.
- بیلایهی: چاوهوان دهکرت بریکارهکان بیلایهانه دان به بهرژموهندییهکانی پرۆسهی ههلبژاردن و بهها بنهرهتییهکانی دیموکراسیدا بنن.

بریکاری پارتیه سیاسیهکان ئه مافانهی خوارهویان ههیه:

- چاودێرکردنی ههموو قوناغهکانی پرۆسهی ههلبژاردن.
- دهستگهیهستن به زانیاری دا بینکراو له لایهن کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان.
- به نازادی لهگهڵ لایهن و هاوپهیمانی و چاودێرانی تر دا پهیوهندی بکات.
- نیگهرانییهکان ته بخره و سکاڵاکردن له کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان.
- دهستگهیهستن به ناوهمهکانی دهنگدان بهی پێی رێنمایییهکانی کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان.
- واژوکردنی بهلگهنامه و راپۆرتهکان به ئامادهبوونی من و مک شایهتیک.

- دوور بکه نهوه له ههڵگرتهی چهک یان نیشاندانی رهفتاری شهڕانگیزی له شوێنهکانی ههلبژاردن.
- بیلایهن بهی نهوه، له ریکهی کردار یان جل و بهرگهوه لایهنگری نیشان نهدن.
- رهتکردنهوهی دیاری یان خهز مهتگوزاری له لایهن هه لایهنتیک یان کاندیدیک.
- دهستور دان له کارهکانی کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان یان کهسانی دیکه نهکهن که له ههلبژاردنهکاندا بهشارن.
- پهیرهوی یاسای عێراق و ریساکانی کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان بکهن.
- پابه‌ندی رێنمایییهکانی ستافی کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان بن، بهههڵهگرتهی فرمانی چوونه ژووره یان دهه چوون له شوێنهکانی ههلبژاردن.
- پرۆسهی ههلبژاردن پهک نهخات.
- نیشانهی ناسنامه به شێوهیهکی دیار له بهر بکات و خۆت به ستافی کۆمسیۆنی بالای سهر بهخۆی ههلبژاردنهکان بناسنیت.
- پاراستنی نهێنی دهنگدان و دوورکهوتنهوه له شوێنی دهنگدان.
- کاریگهری له سهر دهنگدهران دروست نهکات یان نهێنی دهنگدان تیک نهکات.
- دوورکهوتنهوه له پێدانی رێنمایی یان لیکدانهوهی یاسا بۆ دهنگدهران.
- نێوهنگیری نهکردن له ناکوکییهکان.
- دلنیاکردنهوهی ئهوهی که زانیارییه هاو بهشکراوهکان راستهوخو سهرچاوهیان ههیه و دهتوانریت پشتراست بکرتیهوه، به روونی له راپۆرتهکاندا ریکخراوه

نمونه ی دیزاینی ویتښته ی دهنگدان

ئامیری پشتراستکردنه‌وهی
ناسنامه‌ی دهنگده‌ر

سیستمی گواستنه‌وهی
ئه‌نجامه‌کان

سکانه‌ری ژماردن و جیاکردنه‌وهی دهنگه‌کان له
بنکه‌کانی دهنگدان

اختم بقلم التأشير على رقم المرشح الذي ترشح بالتصويت له به بيلووسي موزي نيشانهالان موزيكه له سمر (ماري) هو كانهيدي كوا دنهوي ددكي بو بدبيت		عازيئي النافخه، عازيئي النافخه، لاختيار التحالف او الحزب او المرشح الفرد الذي ترشح بالتصويت له اختم بقلم التأشير في المربع الخالي المخصص له دنهوي بهريز: به بيلووسي موزي نيشانهالان نيشانه دانه له چواركوشي يئكي تايهتكراده له بهزايهبر هويپيمان يان حزب يان كانهيدي تات كوا دنهوي ددكي بو بدبيت				
٢٧	١	٣٣٩	يولثان المحاميه تور داود	٣١١	الاتحاد هويتا	٢٠٥
٢٨	٢	٣٤٠	عمار جميل رجب	٣١٢	تحالف سيدة الوطني - تشريع	٢٢١
٢٩	٣	٣٤١	الاستاذ المزيوي خضر الزهري	٣١٣	حزب العمران	٢٣٦
٣٠	٤	٣٤٢	ثراء يوسف عزيز	٣١٤	تحالف عزم العراق عزم	٢٤١
	٥	٣٤٣	الدكتور اشرف السيفي	٣١٥	القبيلة	٢٤٢
	٥	٣٤٤	ابو جعفر الشبيكي	٣١٦	حزب الانتصار الوطني	٢٤٦
	٦	٣٤٥	رياض عبد الواحد شككه	٣١٧	حزب تكلم	٢٥٥
	٧	٣٤٦	اسوان الكلداني	٣١٨	تحالف التلوق	٢٦٦
	٨	٣٤٧	الاستاذ قاسم عربي جاسم	٣١٩	الحسم الوطني	٢٦٩
	٩	٣٤٨	المهندسين سركون لازار صليو	٣٢٠	تحالف قلم	٢٨٣
	١٠			٣٢١	اسعد عبدالجبار مظلوم	٢٩٤
	١١			٣٢٢	خيري ناصر رشو	٢٩٥
	١٢			٣٢٣	علي فتحي الاسكندر	٢٩٦
	١٣			٣٢٤	الحقوقي قصير يحيى وسمي	٢٩٧
	١٤			٣٢٥	نايف خلف سيدو ثمو	٢٩٨
	١٥			٣٢٦	الاستاذ نوار عثمان يوسف	٢٩٩
	١٦			٣٢٧	عماد بوخنا ياقو	٣٠٠
	١٧			٣٢٨	خالد سيدو عزيز خلف الخالدي	٣٠١
	١٨			٣٢٩	دايمان بنيامين ايشو	٣٠٢
	١٩			٣٣٠	اراس حبيب كريم	٣٠٣
	٢٠			٣٣١	المهندسين حمزه عبد الحسين الزركاني	٣٠٤
	٢١			٣٣٢	اسامة كريم البديري	٣٠٥
	٢٢			٣٣٣	قيصر حيدر شيخ كالو	٣٠٦
	٢٣			٣٣٤	رافع حموة الشبيكي	٣٠٧
	٢٤			٣٣٥	حيدر هشام الفيلي	٣٠٨
	٢٥			٣٣٦	حيدر علي ابو تارة	٣٠٩
	٢٥			٣٣٧	شمعون شمعون اصلووه	٣١٠
	٢٦			٣٣٨	مناضل جاسم حسن الغلاف	

نمونه‌ی وەرەقی دهنگدان – پارێزگای ئەنبار

ههلبژاردنه ئهنجومهنى نوينه رانى عيراق

2025